

РЕШЕНИЕ

№ 102

гр. Стара Загора, 18.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, I ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти март през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Даниела К. Телбизова-Янчева

Членове: Н. Ил. Уруков
Атанас Д. Атанасов

при участието на секретаря Таня Д. Кемерова Митева като разгледа докладваното от Даниела К. Телбизова-Янчева Въззивно гражданско дело № 20255500500774 по описа за 2025 година

Производството е образувано по въззивна жалба, подадена от И. Л. М. от с. Н.Р., чрез адв. А. С. от АК - В. против решение № 83 от 04.09.2025г., постановено по гр.д. № 576/2024г. по описа на Районен съд – Г..

Въззивникът обжалва изцяло първоинстанционното решение. Намира същото по същество за неправилно и необосновано. Счита, че съдът не е извършил правилна преценка на събраните доказателства в процеса и на фактите от значение за изхода на делото. При постановяване на решението, съдът не е взел предвид част от доказателствата по делото - показанията на свидетелите, доведени от него, като същевременно е дал голяма тежест на показанията на другия свидетел, който е син на въззиваемия, а именно на твърденията за настъпили вреди за въззиваемия, които не били подкрепени от никакви медицински документи. Твърди, че също така не били представени и събрани доказателства за действителното съдържание на процесните видеоклипове.

На следващо място твърди, че в интернет пространството могат да се открият много статии, критикуващи въззиваемия Н. К., основно в качеството му на кмет и отправящи към него обвинения за дори стряскащи факти, поради което смята, че процесните клипове не биха могли да предизвикат описаните страдания във въззиваемия, който има зад гърба си шест мандата като кмет и е достатъчно „кален“ по отношение на критики.

Предвид, че не били доказани претърпени вреди от въззиваемия и

предвид, че процесните клипове няма как да предизвикат такива вреди счита, че няма как да бъде налице и причинно-следствена връзка между твърдяните деяния и претърпени вреди.

Моли съда да отмени изцяло първоинстанционното решение, като реши спора по същество. Претендира присъждане на разноските по делата във всички инстанции.

Моли, ако съдът потвърди обжалваното решение да намали размера на паричната претенция на въззиваемия К. до 1000,00 лева, предвид че по делото липсват доказателства за „количеството“ преживени негативни емоции, както и за продължителността им, включително и предвид, че процесните клипове не са налични на посочените платформи - Ю. и Ф..

Въззиваемият Н. Т. К., чрез адв.Б. Е. от АК - С. е подал писмен отговор, с който взема становище, че подадената въззивна жалба е неоснователна. Намира решението на първоинстанционния съд за правилно, валидно и допустимо. Във връзка с твърдението на жалбоподателя, че процесните клипове не били представени по делото, счита, че то не отговаря на доказателствения материал. Твърди, че с молба от 29.10.2024г. с вх. № 4218 е представил на електронен носител въпросните клипове, като съдът се е запознал с тях и нито въззивникът, нито процесуалният му представител са възразили срещу съдържанието на клиповете. Впоследствие, тези клипове били премахнати от публичното пространство. Намира за неоснователни всички твърдения на въззивника, изложени във въззивната жалба и излага подробни съображения по оплакванията в жалбата.

Моли съда да постанови решение, с което да остави в сила решението на първоинстанционния съд. Претендира присъждане на направените по делото разноски.

Съдът, като обсъди направените в жалбата оплаквания, извърши проверка на обжалвания съдебен акт, съгласно разпоредбата на чл.271 ал.1 от ГПК, при съвкупната преценка на доказателствата по делото, намери за установено следното:

Предявени са искове с правно основание чл. 45, ал. 1 от ЗЗД, от Н. Т. К. срещу И. Л. М. за осъждането на ответника да заплати на ищеца сумата от 10 000 лева - обезщетение за претърпени неимуществени вреди от разпространение на клевети в социалните мрежи, ведно със законната лихва върху тази сума от 11.10.2024 г. до окончателното изплащане на задължението.

В исковата молба ищецът Н. Т. К. сочи три публични публикации на ответника в платформите „Youtube” и „Facebook”:

1/ Публикация в „Youtube” озаглавена Безплатно за 50 години кметът на Г. дал 800 декара чернозем на фотоволтаици, с участието на лицата Г. М. и П.С., в която публикация казал, че така се ограбва българския народ като извършения подарък от кмета на Г. бил една малка част от кражбата, че докато на гражданите се приковава вниманието в законопроекти в НС, подобни кражби се били случвали, че 800 и 500 дка общинска земя била дадена безплатно на дружество, собственик на фотоволтаична централа.

2/ Публикация във „Facebook” озаглавена Как се унищожават бизнес и се убива човек, с участието на скрит събеседник, като ответникът снимал полусъборена сграда в с.М. и казал, че така се унищожавал бизнес и умирали човек, като това било резултат от управлението на Д.П. и Б.Б., с намек че ищецът е кмет, подкрепен от ДПС.

3/ Публикация във „Facebook” озаглавена как се краде от асфалт, с участието на Г. М., с твърдения, че ищецът като кмет на Г. е крал от парите за направата на пътя и че дебелината на положената настилка и асфалт не отговаряла на проектираното, нямало подложки и пътят щял да се отчупи, че това били пътищата, които ДПС правят /намеквайки, че кметът на община Г. е подкрепен от ДПС/, както и че целият път бил нацепен. Твърди, че тези твърдения на ответника в социалните платформи били неверни обстоятелства, които уронват авторитета, достойнството и доброто име на кмета на Община Г. /ищецът/ и позорят неговата личност. Излага подробни съображения в подкрепа на твърденията си за неверни обстоятелства и клеветнически твърдения, изнесени от ответника. Ищецът твърди, че в настоящият случай чрез тези директни клевети, ответникът е преминал границата между правото на изразяване и подвеждане на общественото мнение. Твърди, че всички изложени от ответника в разпространените от него клипове в социалните мрежи факти са неверни и ответникът целял не конструктивна критика и изразяване на мнение по обществени теми, а злепоставяне и опозоряване на името на ищеца. Твърди, че с изнасянето на невярна информация от страна на ответника, съществувало риск от манипулиране на общественото мнение и намаляване на гражданската подкрепа за ищеца като кмет на Община Г.. Твърди, че изявленията на ответника му причинявали допълнителна ангажираност, усилия за оборване на неверните твърдения и личен ресурс, който кмета на община Г. можел да разходва за дейности от обществен интерес. Твърди, че всички тези клеветнически твърдения му коствали допълнително време, нерви и напрежение, бил изморен и обезверен от създалата се ситуация. Твърди, че от разпространението на процесните клевети в телевизионни медии му били причинени неимуществени вреди. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор от ответника И. Л. М., в който оспорва, че в цитираните публикации в „Youtube” и „Facebook” се изнасят обиди и клеветнически твърдения, които да уронват доброто му име и да са неверни и позорящи личността на ищеца. Твърди, че относно публикацията в Публикация в „Youtube” озаглавена Безплатно за 50 години кметът на Г. дал 800 декара чернозем на фотоволтаици никъде не се цитира името на ищеца или времето, в което са извършени сделките, за да се приеме, че било по времето на кметския мандат, а се изразява недоволство от политическата и икономическата ситуация в страната. Сочи, че ответникът не може да носи отговорност за извършени обидни или клеветнически изказвания в процесния клип, тъй като трето лице е публикувало клипа. По отношение на другите две публикации във „Facebook”, твърди, че отново

отговорността е на друго лице, а не на ответника. Иска от съда да постанови решение, с което да се отхвърли предявения иск. Претендира разноски.

Съгласно разпоредбата на чл.45 ал.1 от ЗЗД всеки е длъжен да поправи вредите, които виновно е причинил другиму, а в алинея втора на същата разпоредба е посочено, че във всички случаи на непозволено увреждане вината се предполага до доказване на противното. С оглед на това, за да се уважи иск за деликтна отговорност, трябва да са налице всички елементи от фактическия състав на текста, а именно ответникът с деянието си, действие или бездействие, виновно да е причинил вреда на ищеца. Трябва да е налице и причинна връзка между вредата и виновното деяние на ответника. Елемент от състава е виновността на поведението на ответника. Съгласно чл.45, ал.2 от ЗЗД, вината се предполага по отношение причинителя до доказване на противното. Вината представлява психическото отношение, изразено в умисъл или непредпазливост което извършителят на неправомерното действие или бездействие има към своето противоправно поведение и произтичащия от него резултат. Задължение на дееца е да обори това твърдение като докаже липсата на вина. Само доказана липса на вина го освобождава от отговорност.

В настоящия случай, за да бъде уважен искът по чл. 45 ЗЗД, ищецът следва да докаже при условията на пълно и главно доказване следните предпоставки: че е претърпял твърдените неимуществени вреди, причинени от изявления, съдържащи твърдения за неверни факти, които накърняват личните права и интереси на ищеца, позорящия характер на изнесеното и причинната връзка между противоправното и виновно поведение на дееца и настъпилите вреди. За да се установи наличието на противоправно деяние е необходимо да се установи нарушение на нормативно установено задължение. Предмет на разглеждане в настоящото производство е дали конкретно посочените в исковата молба действия на ответника се характеризират с противоправност. За преценка основателността на исковата претенция, съдът следва да съобрази доводите относно разграничение на изнесената информация като факт или мнение. При спор за причинени вреди от изнесена в публичното пространство информация, съдът е длъжен да съобрази, че на проверка за истинност подлежат фактическите твърдения, те могат да ангажират деликтната отговорност на разпространилото ги лице само ако са неверни и позорят адресата. Оценките (мненията) не подлежат на проверка за вярност, тъй като не представляват конкретни факти от обективната действителност. Те могат да ангажират отговорност само ако представляват обида. Разгласяването на несъществуващо позорно обстоятелство или приписването на неизвършено престъпление е противоправно деяние - клевета (чл.147, ал.1 НК). С това деяние се накърнява правото на чест и достойнство на лицето и положителната обществена оценка за личността му, неговата самооценка. За да е налице "клевета" от обективна страна се изисква да са засегнати обществените отношения, осигуряващи неприкосновеността на доброто име на човека в обществото, на положителната обществена оценка за личността. Изпълнителното деяние може да се осъществи както чрез

разгласяване на неистинско позорно обстоятелство за пострадалия, така и чрез приписването му на неизвършено от него престъпление. Разгласяването е довеждане до знанието на трето лице на определено несъществуващо позорно обстоятелство, което деецът свързва с личността на пострадалия. Позорното обстоятелство е твърдение за съществуването на определен факт, свързан от дееца с личността на пострадалия, който е от естество да накърни неговото добро име в обществото. Твърдението трябва да е ясно и да съдържа информация, която да бъде поднесена от разгласяващия като сигурно, несъмнено знание за съдържащите се в нея факти, т.е. необходимо е разгласяващото лице да съобщи свои твърдения, зад които застава с думите си, претендирайки, че знае, че тези обстоятелства са безспорен факт. Освен това обстоятелствата трябва обективно да бъдат съобщени, а не да се извеждат чрез предполагаеми, асоциации, интерпретации или други форми на субективна психическа дейност. В този смисъл предмет на клеветата могат да бъдат само факти, но не и субективната интерпретация на тези факти. Втората форма на изпълнителното деяние е приписване на пострадалия на неизвършено от него престъпление. При тази форма на клевета деецът твърди пред трето лица, че последният е извършил някакво конкретно престъпление, което той в действителност не е извършил. Обобщено, при преценка основателността на предявения иск, на проверка за истинност подлежат фактическите твърдения. В случай че същите са неверни и позорят адресата, това може да послужи като основание за ангажиране отговорността на ответника. Мненията и оценките от своя страна не подлежат на проверка за вярност, тъй като не представляват конкретни факти от обективната действителност, поради което те могат да ангажират отговорността на дееца, само ако представляват обида. Дори оценките и мненията обаче, следва да са изградени върху някаква подкрепяща ги достатъчна фактическа база. Липсата на достатъчно фактическо основание в подкрепа на оценъчните съждения означава злоупотреба със свободата на слово, което е виновно и противоправно поведение. Съдът е длъжен във всеки конкретен случай да подложи на изследване и преценка дали конкретно изказване е негативно спрямо засегнатото лице съдържание, освен оценка и мнение по обществен въпрос, не обективира и твърдение за конкретен злепоставящ факт. Само при наличие на твърдение за факт, което е невярно, следва да се прецени дали разгласяването му е противоправно и виновно, дали съставлява злоупотреба с право извън горепосочените нормативно установени предели. Съдебната практика приема, че когато източник на деликта е клеветническо твърдение, по аргумент от чл.147, ал.2 НК, доказателствената тежест се размества, като в полза на ищеца е установена оборимата законова презумпция, че дискредитиращите го твърдения са неверни. Ето защо ответникът следва да ангажира безспорни доказателства, че изнесеното от него е истина.

От събраните по делото доказателства, се установява, че в цитираните публикации и изказвания, посочени в обстоятелствената част на исковата молба, са използвани думи и изрази, които могат да се интерпретират в насока

твърдения, свързани с извършване на престъпления от страна на ищеца - „ограбва се българския народ, като извършения подарък от кмета на Г. е една малка част от тази кражба“; как се унищожават бизнес и се убива човек“; как се краде от асфалт“. Ответникът не ангажира безспорни доказателства за твърденията си за кражби, не установи да има обвинения или неприключени наказателни производства спрямо ищеца, както и да е осъждан, включително и за престъпления, извършени от него, в качеството му на кмет на Община Г.. Субективното интерпретиране на фактите за лица, заемащи публична длъжност, което ги zlepоставя и накърнява доброто име, чест и достойнство, без конкретни доказателства за твърденията е противоправно и нарушава изискванията за добросъвестност при информирание на обществото. Разпространението на невярна и клеветническа информация е основание за ангажиране на гражданската отговорност на ответника, в качеството на автор и се основават на общия принцип да не се вреди другиму. (решение № 260 от 24.10.2017 г. на ВКС по гр. д. № 5190/2016 г., IV Г. О).

В обясненията, дадени по реда на чл.176 ГПК, които са самостоятелен способ за събиране на доказателства, ответникът не отрича направените три процесни публикации през м.септември и октомври 2024 г., като заявява, че ги е пратил за проверка и не знае как и на кои сайтове са се качили. В съдебно заседание на 04.03.2026г. пред въззивния съд процесуалния представител на ответника заяви, че не се оспорва участието на въззивника в процесните клипове, което обстоятелство представлява признание на факт по смисъла на чл.175 от ГПК за изявленията на ответника М., посочени в исковата молба и съдебното решение на първоинстанционния съд.

Всички други обстоятелства по делото също потвърждават направеното от ответника признание, а именно свидетелите Д.П.П. и А.П.Х. заявяват, че са запознати с процесните клипове, които са пратили на ответника, като нямат информация какво се е случило с тях.

Съгласно разпоредбата на чл. 45, ал. 1 от ЗЗД, всеки е длъжен да поправи вредите, които виновно е причинил другиму, като неизпълнение на общото задължение на всички към всеки, произтичащо от закона, да не се вреди другиму, обуславя гражданската отговорност за деликт. Непозволеното увреждане е сложен юридически факт, елементи на който са: деяние, противоправност на деянието, вреда, причинна връзка между деянието и вредата, вина.

Въззивният съд намира, че от събраните по делото доказателствата, е установено по безспорен и категоричен начин обстоятелството, че ответникът И. М. в процесните клипове е изнесъл невярна и клеветническа информация, като демонстрира поведение, насочено към накърняване на доброто име на ищеца в обществото. Свидетелят Д.Н. Т. установява, че ищецът се е запознал с процесните клипове и те са оказали сериозно негативно въздействие върху емоционалното му състояние, причинили са стрес и раздразнителност.

С оглед на така събраните доказателства, въззивният съд намира, че в причинна връзка с процесните клеветнически твърдения ищецът е претърпял

негативи и неудобства. Налице е основание за обезщетение на претърпените неимуществени вреди. При определяне размера на справедливото обезщетение, съдът взе предвид събраните гласни доказателства, както и обстоятелството, че изявленията на ответника са имали отзвук в обществото, по отношение на неограничен кръг лица, което е рефлектирало върху самооценката и емоционалното равновесие на ищеца. Съобразявайки принципа за справедливост в чл. 52 ЗЗД, негативното отражение на извършеното в психо-емоционален план резултат от извършения деликт, сериозното засягане на личността и чувството на достойнство на ищеца, въззивният съд намира, че предявеният иск по чл. 45, ал. 1 от ЗЗД, се явява основателен и следва да бъде уважен в претендиращия размер от 10 000 лв. Следва да бъде присъдена и законна лихва, считано от 11.10.2024 г.

По отношение на оплакването във въззивната жалба, че в интернет пространството могат да се открият много статии, критикуващи въззиваемия Н. К., основно в качеството му на кмет и отправящи към него обвинения за дори стряскащи факти, поради което процесните клипове не биха могли да предизвикат описаните страдания във въззиваемия, който имал зад гърба си шест мандата като кмет и е достатъчно „кален“ по отношение на критики, въззивният съд намира, че тези обстоятелства са ирелевантни и са извън предмета на настоящия спор, поради което не следва да бъдат коментирани. Отговорността в процесния случай се разпростира единствено по отношение на трите конкретни клипа, разпространени в публичното пространство. На следващо място следва да се посочи, че е неоснователен доводът, че след като други лица обиждат и клеветят кмета на Община Г., то това се явява позволена законова възможност. Фактът, че политическата обстановка в страната е доста динамична и ищеца е публична личност, не дава право на ответника да разпространява клевети по отношение на него. Съгласно трайната практика на ВКС и ЕСПЧ свободата на словото е право освен на медиите и на политиците и по отношение на тях може да включва известна степен на преувеличение и дори провокации защото дейността им е свързана с политическо противопоставяне. Критиката срещу действия и думи на политици може да бъде в много по-широки граници, защото те за разлика от частните лица, съзнателно избират да са публични фигури, които са изложени на показ пред журналистите и обществото. Това обаче не означава, че политиците, които са изложени на неоснователна критика, трябва да бъдат лишени от възможността да защитят репутацията си. Възможността свободно да се изразява мнение се разпростира до пределите, след които се засягат други конституционно защитени права. Правото на свободно изразяване и разпространяване на информация може да включва обсъждане на дейността на публични личности, критични оценки и дори да надхвърлят добрия тон. Това е в полза на общественения контрол и политическия дебат. Политиците и публичните личности следва да търпят повече укори, но свободата на словото и на изразяването не може да се използва, за да се нанасят обиди и/или клевети.

Твърденията на въззивника за недоказаност на неимуществените вреди

поради липса на медицински документи са неоснователни. От една страна не всички негативни емоции, които едно лице преживява имат конкретни соматични проявления. Не винаги определени емоции прерастват в медицински проблем, а също така не всички лица посещават медицинско лице когато претърпяват негативни емоции. От друга страна установяването на такъв тип емоции най-добре могат да посочат именно най-близките на пострадалото лице хора, които непосредствено виждат дали то може или не може да заспи, емоционалните му реакции, срещите с определени лица и други.

Оплакването, че към настоящия момент въззивния съд не може да се запознае с процесните клипове, тъй като те са вече изтрити и не съществуват в интернет пространството е ирелевантно, тъй като ответника е направил признание пред първоинстанционния съд, че той е снимал процесните клипове, а също така ги е изпратил на хора, които да ги качат в интернет. Освен това всички разпитани пред ГРС свидетели за заявили, че са запознати с процесните клипове като същевременно свидетелите посочени от въззивника са заявили, че клиповете са правени с техните телефони. Самият първоинстанционен съд е постановил решението си въз основа на съществуващите към онзи момент и изгледани от него записи. С оглед на това настоящата инстанция намира, че участието на въззивника и изричането на думи срещу ищеца са безспорно установени факти по делото, а твърденията, които прави сега за първи път във въззивното производство като например, че той не бил лидер на партия Величие, както и че оспорва съдържанието на процесните клипове, че не е администратор на Ф. страницата, на която са качени не следва да бъдат разглеждани в настоящото производство.

Предвид гореизложените съображения, настоящата инстанция намира, че обжалваното решение е правилно и законосъобразно, поради което следва да бъде потвърдено като такова изцяло. При постановяването му не са допуснати нарушения на материалния и процесуалния закони, изводите съответстват на събраните по делото доказателства.

Предвид изхода на спора - неоснователност на въззивната жалба, въззивният съд намира, че не следва да се присъждат разноски на въззивника за настоящата инстанция. Въззиваемият е заявил изрично, че не претендира разноски за въззивната инстанция, поради което не следва да му се присъждат такива.

Водим от горните мотиви, Старозагорския Окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 83 от 04.09.2025г., постановено по гр.д. № 576/2024г. по описа на Районен съд – Г..

Решението подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от

връчването му на страните пред ВКС на РБ при наличието на касационните основания по чл.280 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____